

Šlovinu Tave kasdien septynis kartus, nes teisūs Tavo sprendimai /Ps 119, 164/

2016 m. balandis Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys **Nr. 4 (165)**

Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn. ISSN 2029-512X (internete ISSN 2424-4341)

Audronės Risakovienės nuotrauka

Dievas palaimino septintąją dieną ir ją pašventino

Dievas, sukūręs pasaulį, gėrėjosi savo kūrinija. Kūrėją džiugino beribiai Visatos plotai su didingomis žvaigždėmis, tačiau labiau už viską – įvairūs gyvybės ženklai Žemėje: besiskleidžiantys žiedų pumpurai, laukų žaluma ir jaunų žvėrelių šėlmas. Jis džiaugėsi tuo, ką matė. Jis gėrėjosi bei laimino savo kūriniją, tačiau septintai dienai Kūrėjas parodė ypatingą dėmesį: „Dievas palaimino septintąją dieną ir ją pašventino“ /Pr 2,3a/. Tai reiškia, kad septintąją – poilsio dieną – Dievas ne tik palaimino, bet ir pašventino.

Paprastai mes laikome šventomis tam tikras vietas, daiktus ar net

žmones. Tačiau pats pirmas Dievo pašventintas dalykas buvo laikas. Laikas, kurį praleisime su Dievu šventuose dalykuose.

„Diena“ – tai maža dalis mums skirto gyvenimo laiko: 24 valandos, arba 1 440 minučių, arba net – 86 400 sekundžių.

Dievas pašventino tą laiką, kurį mes nuspręsimė praleisti maldoje ar giesmėje, ilsėdamiesi nuo kasdienių darbų bei gilindamiesi į Šv. Rašto tiesas, ar priimdami sakramentus.

Dievas pašventino ir išskyrė septintąją savaitės dieną kaip šventą ir ypatingą laiką, bet nenurodė nei vietas, nei konkrečių užsiėmimų.

Todėl šešias dienas per savaitę esame priklausomi nuo įvairiausių darbų ir rūpesčių, bet septintoji diena – kūno ir sielos poilsio diena bei šventas laikas. Tačiau, kaip aiškino dr. M. Liuteris, kiekviena diena gali tapti mums šventa, jei tik ją pradėsime su malda, Dievo Žodžiu ir Dievo palaiminimu. Nors Dievas, pradžioje, įsako paskirti bent vieną dieną savaitėje ir net ją palaimino ir pašventino. Tai diena, kuri atneša palaiminimą tam, kuris jos laikosi. Tai diena, kuri keičia žmogų, daro jį geresniu, padeda suvokti ir siekti šventesnių dalykų.

Mozė vėliau davė nurodymus, kaip reikia tinkamai elgtis šią dieną. Pavyzdžiui, jis moko, kad šią šventą dieną yra draudžiama dirbti bet kokį darbą: „Šešias dienas triūsi ir dirbsi visus savo darbus, bet septintoji diena yra Viešpaties, tavo Dievo šabas; nedirbsi jokie darbo nei tu, nei tavo sūnus ar duktė [...]“ /Iš 20,9-10/. „Šabo dieną niekur savo gyvenvietėse nekursite ugnies“ /Iš 35,3/. Izraelio tautos Šv. Rašto aiškintojai apie šį Mozės nurodymą mokė, kad dar svarbiau šią dieną už malkų skaldymą ir ugnies kūrimą krosnyje yra „nekurti nesutarimų ir pykčio ugnies“. Tai diena, skirta susitaikymui; diena be pykčio, be pavydo ir įvairiausių vaidų ar užgauliojimų. Tai diena, kai Dievo Dvasia tikinčiuosius iš tiesų padaro geresniais, kantresniais, laimingesniais ir netgi labiau pasitempusiais.

Velykų laike net pats mūsų Viešpats Jėzus Kristus pagerbė šį šventą laiką, visą šabo dieną praleisdamas kape – mirties poilsyje ir prisikeldamas iš mirusiųjų tik pirmąją naujos savaitės dieną. Savo mokymu, gyvenimu, mirtimi ir prisikėlimu Jis liudija, kad ši diena yra skirta mūsų

nukelta į 2 p. ►

Dvasia Šventa, duoki šviesa, kad pažintų protas tiesą, širdys Dievą, kad mylėtų, valia silpna sutvirtėtų!

kūno poilsiui ir džiaugsmui: džiaugtis mums duotu gyvenimu, dėkoti už mums sukurtą pasaulį ir mylėti mus supančius artimuosius. Tai yra kūno ir sielos poilsio diena, kurią atsigręžiamo į dvasingesnius bei šventesnius, nekasdieniškus dalykus. Tai darydami mes prisimename ir liudijame, kad „Dievo tautos dar laukia šabo poilsis“ /Hebr 4,9/, t.y., po visų patirtų rūpesčių ir vargų šiame pasaulyje Dievo tautos dar laukia amžinas, palaimintas gyvenimas.

Gyvenimas šventume ir taikoje su Dievu prasideda pamaldžių tėvų namuose. Vėliau, augant ir bręstant tiek kūnu, tiek tikėjimu, persikelia į bažnyčią, kur Dievo garbinimui renkasi dvasinė Kristaus šeima. Pamaldus gyvenimas turėtų nenutrūkti ir tuomet, kai žmogus dėl įvairių priežasčių yra gyvenimo vėjų nubloškiamas toli nuo gimtųjų namų, nuo

savo šeimos ir gimtosios bažnyčios; pamaldus gyvenimas daugumai tikinčiųjų nenutrūksta net tuomet, kai žmogus tampa įkalintas savo ligose, senatvėje ar vienetvėje; nes mes žinome, kad Kristus ragina mus išlaikyti maldingumą, tikėjimą ir viltį iki tos dienos, kai būsime pagerbti Danguje, šventųjų būryje sakydamas: „Būk ištikimas iki mirties, ir aš tau duosiu gyvenimo vainiką!“ /Apr Jn 2,10b/. Todėl kiekvienas žmogus gali ir privalo išmokti pagarbinti savo Kūrėją ir Atpirkėją visur, kur bebūtų. Pagarba Dievui ir tarnavimas Jam prasideda nuo šventos dienos įsakymo pildymo: „atmink ir švęsk šabo dieną. [...] Todėl Viešpats septintąją dieną palaimino ir pašventino“ /Iš 20,8.11b/.

Žmogus tik iš dalies geba užvaldyti pasaulio dalykus, bet visiškai neturi galios laikui. Septintoji diena

yra mūsų nusilenkimas prieš Kūrėją ir pripažinimas, kad jis yra laiko Viešpats, o mes – bejėgiai prieš laiką; kad visas mūsų gyvenimas ir laikas yra vien tik Dievo valdžioje ir valioje; ir kad tik Dievas yra pajėgus sustabdyti laiką bei paversti jį niekada nesibaigiančia džiaugsmo ir palaimos būseną, kuri yra vadinama Amžinybe. Mirties nugalėtojas Kristus kalba kaip turintis ir gavęs šią galią iš dangiškojo Tėvo, ir drąsina mus sakydamas: „Nebijok! Aš esu Pirmasis ir Paskutinis, ir Gyvasis. Aš buvau miręs, bet štai esu gyvas per amžių amžius ir turiu mirties bei mirusiųjų pasaulio raktus“ /Apr Jn 1,17b-18/.

**Kun. Remigijus Šemeklis
Šilutės, Vanagų ir Ramučių ev.
liuteronų parapijų klebonas**

Velykų pamaldos Panevėžio parapijoje

Kiekvienais metais švenčiame gražiausią metų šventę – Velykas – Viešpaties Jėzaus Prisikėlimo šventę. Džiugu, kad į Velykų pamaldas atvyko ne tik panevėziečiai, bet ir svečiai iš kitų parapijų. Šventines pamaldas laikė parapijos administratorius kun. Raimondas Stankevičius. Jas giesme „Linksminkis, žeme, džiaukis žmonija“ pradėjo parapijos choras. Jaudinančia krikščionių surinkimo akimirka tapo kunigo Raimondo Stankevičiaus pamokantis, verčiantis susimąstyti ir pasvarstyti pamokslas pagal Mato Evangelijos 28 skyriaus 1-10 ir Antrojo laiško korintiečiams 5 skyriaus 17-21 eilutes apie tai, kaip turime priimti ir vykdyti Viešpaties mums suteiktą tarnystės dovaną.

Kun. Raimondas vėliau perskaitė ir Velykų sveikinimą nuo LR Seimo nario Povilo Urbšio, o parapijos seniūnų valdybos pirmininkas, Konsistorijos prezidentas, kuratorius Petras Romualdas Puodžiūnas visus susirinkusius pasveikino seniūnų valdybos vardu. Didžioji dalis tikinčiųjų dalyvavo Viešpaties Vakarienėje – dalijosi duona ir vynu.

Velykų pamaldas visi užbaigė darniai giedodami populiariąją švedų

giesmę „Valdove Didis“.

Po pamaldų žmonės dar ilgokai nesiskirstė: visi norėjo kuo ilgiau pabūti kartu, pasidžiaugti šia šventine diena ir jos teikiama dvasine palaima.

Už dvasingas, pakylėtas akimirkas esame dėkingi Viešpačiui, leidusiam vėl džiaugtis buvimu kartu su tikėjimo namiškiais.

Gaivus pavasario vėjas ir švie-

čianti saulutė iš šventinių pamaldų parlydėjo mus namo. Grįžę, turbūt, daug kas sėdo su namiškiais prie gausiais valgiais nukrauto ir bundančios gamtos simboliais – išsprogusio beržo, kačiukais nusagstyto karklų šakelėmis, sužėlusio javų žalumna – papuošto Velykų stalo.

Palmyra Griciūnienė

Nauja Lietuvos Biblijos draugijos (LBD) valdyba

Kovo 5 d. įvykusi LBD ataskaitinė-rinkiminė generalinė asamblėja patvirtino naują direktorių valdybą ir naujuoju jos prezidentu išrinko LELB vyskupą Mindaugą Sabutį (buvusį valdybos viceprezidentą), kuris pakeitė prieš tai dvi kadencijas buvusį LBD valdybos prezidentu R. katalikų

atstovą kun. Ramūną Mizgirį OFM.

Atnaujintos sudėties Valdybą sudaro aštuonių Bažnyčių – steigėjų deleguoti atstovai: šeši nariai iš Romos katalikų, du – iš Ortodoksų (Staciatikių) Bažnyčių, po vieną – iš Sentikių, Evangelikų baptistų, Evangelikų liuteronų, Evangelikų reformatų,

Sekmininkų ir Septintosios Dienos Adventistų bei Laisvųjų Krikščionių (asocijuoto nario teisėmis) Bažnyčių. Reformatams atstovauja kurt. Giedrius Vaitiekūnas, pakeitęs ilgametę LBD direktorių valdybos narę kurt. dr. Renatą Bareikienę.

Lietuvos Biblijos draugija veikia nuo 1992 metų, jos pirmasis ir ilgametis prezidentas buvo R. katalikų kunigas Vaclovas Aliulis MIC, vykdomuoju direktoriumi ilgus metus dirbo LERB kurt. dr. Mykolas Mikalajūnas, kurį 2010 metais pakeitė Vilhelmina Kalinauskienė, Romos katalikė. Ji šiųmetėje gen. asamblėjoje, surengtoje Vilniaus ev. liuteronų parapijos salėje, atsiskaitė prieš direktorių valdybą, papasakojo apie LBD svarbiausius nuveiktus darbus, naujus Biblijos leidimus, ruošiamą naują vertimą. Gen. asamblėjos darbe be į direktorių valdybą deleguoto kurt. G. Vaitiekūno, dalyvavo reformatai: kurt. R. Bareikienė, kun. R. Stankevičius, Genovaitė Grynūtė-Mikalajūnienė, kuri pagelbėjo surengti agape.

„V.r.ž.“ inf.

Gražus evangelinių Bažnyčių ekumenijos pavyzdys

2016 m. balandžio 1-ją Panevėžyje susirinko bendra Tikėjimo Žodžio bendrijos ir Evangelikų reformatų Bažnyčios komisija tolimesnio ekumeninio bendradarbiavimo galimybėms aptarti. Reikia pažymėti, jog abiejų Bažnyčių bendradarbiavimas

jau vyksta leidybos, ikimokyklinio, mokyklinio švietimo bei teologinio mokymo srityse.

Nors abi evangelikų Bažnyčios turi skirtingą istoriją, skiriasi jų papročiai, dievogarbos formos, valstybinėje teisėje turi tradiciškumo –

netradiciškumo perskyrą ir kitus išorinius skirtumus, tačiau esminių bendrumų yra daugiau. Kaip pavyzdžius galima paminėti panašų požiūrį į Bibliją, Evangelijos aiškinimą, tikėjimo pagrindus, į Bažnyčią ir jos tvarką, krikščionišką etiką.

Bendra komisija, gerbdama abiejų Bažnyčių skirtumus, nusprendė dirbti ruošiant teologinius Bažnyčių susitarimus dėl Šv. Rašto, tikėjimo išpažinimų, etikos ir kitų aspektų, kurie tiksliau apibrėžtų abiejų Bažnyčių tarpusavio santykius ir kreiptų abipusiai naudingos bendrystės link.

Bendra Tikėjimo Žodžio bendrijos ir Evangelikų reformatų Bažnyčios komisija

EVANGELIKŲ KONFIRMACIJA

Iš EBI dėstytojo, LERB kuratoriaus Holger Lahayne straipsnio „Gyvojo tikėjimo link“, parašyto 2014 metais Evangelikų konfirmacijos 475-ųjų metinių proga

1539 metais dešimt Heseno pastorijų bei teologų, pasiremdami M. Bucerio (1491–1551) sudarytais apmatais parengė Cygenheino dokumentą (Ziegenhainer Zuchtordnung - Cygenheino drausmės tvarka), kurio trečiame skyriuje – protestantiškoji konfirmacija:

„Bažnyčių vyresnieji ir kunigai privalo sudaryti sąlygas ir gerai prižiūrėti, kad visi vaikai, sulaukę tinkamo amžiaus, būtų pasiūsti mokytis katekizmo. Mat katekizmo pamokas visur reikia taip išdėstyti, kad kiekvienas savo vaikus be jokio apsunkinimo į jas atvesti galėtų... Bažnyčių vyresnieji ir pamokslininkai turi pasirūpinti, kad vaikai katekizmo išmoktų tiek, jog juos ramia sąžine būtų galima leisti Šventosios Vakarienės. Tačiau prieš tai juos tėvų bei krikštatėvių pristatant kunigui visos bažnyčios akivaizdoje, tam skirtoje vietoje, per kurią nors didžiąją šventę – Velykas, Sekmines ar Kalėdas. Bažnyčios vyresnieji bei visi Žodžio tarnautojai turi stovėti išsirikiavę aplink kunigą, kai jis klausinės vaikus svarbiausių krikščioniškojo tikėjimo tiesų. Vaikams atsakius į visus klausimus bei viešai išpažinus savo priklausymą Kristui kaip Viešpačiui ir savo Bažnyčiai, kunigas turi pakviesti visą bažnyčią maldoje paprašyti Viešpaties šiems vaikams suteikti tikėjimo pastovumo

Strasbūro reformatorius Martynas Buceris – Evangelikų Konfirmacijos pagrindėjas

bei Šventosios Dvasios augimo... Po to kunigas turi tiems vaikams uždėti rankas ir Viešpaties vardu juos konfirmuoti, taip patvirtindamas juos krikščioniškosios bendruomenės nariais. Paskui turi kvieisti juos prie Viešpaties Stalo, primindamas ištikimais ir klusniai laikytis Evangelijos bei paisyti pamokymo ar pabarimo ne tik kiekvieno bažnyčios nario, bet ypač sielovadininko, jo žodžius visuomet atvirai priimant bei nuolankiai jiems paklūstant“.

Žodis „konfirmacija“ yra lotyniškos kilmės. Romos katalikams sacramentum confirmationis jau buvo žinomas nuo viduramžių. Bet būtent kaip sakramentas, „kuris atbaigia Krikšto malonę ir per kurį gauname

Šventosios Dvasios dovaną. Žmogus, savo noru apsisprendęs gyventi Dievo vaiko gyvenimą, prašantis rankų uždėjimu ir krizmos patepimu suteikti jam Dievo Dvasią, įgauna jėgų Dievo meilę ir galybę liudyti žodžiais ir veiksmais“ (Youcat, 203; žr. ir KBK 1285–1321; CIC Can. 879)

Cygenheino tvarka rodo, kad M. Bucerio įvesta evangelinė konfirmacija yra ne sakramentinio pobūdžio, o labiau pedagoginio. Kad po vieno ar dvejų metų konfirmantų mokymų pakrikštytus jaunuolius būtų galima priimti į Bažnyčią kaip savarankiškus ir tikinčius narius bei leisti Šventosios Vakarienės. Pasistūmėjusios diskusijos su anabaptistais atskleidė ir jau visiškai kitokį, bendrąjį evangeliškosios konfirmacijos teologinį kontekstą. M. Buceris bei reformatai, nors ir laikėsi vaikų krikšto, mokė sakramentus nesant išganymą teikiančiais, dėl to ir krikšto neatgimdančiu iš aukšto aktu. Tik šitaip jie ir galėjo pritarti anabaptistų atsakymui krikštyti kūdikius bei mažus vaikus. M. Buceris buvo įsitikinęs, kad išoriniai ženklai kaip Krikštas negali būti laikomi nei tikėjimą kuriančiais, nei tikėjimo bendrystę ardančiais.

Iš Holger Lahayne „Gyvojo tikėjimo link“ 2014-12-29
<http://www.lksb.lt/straipsniai/straipsnis-893.htm>

Pavasarinė talka Panevėžyje

Balandžio 9-osios rytą nešini talkai skirtomis priemonėmis ir gerai nusiteikę bendram darbui – bažnyčios patalpų ir aplinkos tvarkymui – rinkosi Panevėžio liuteronų ir reformatų parapijiečiai.

Talkos darbams vadovavo liuteronų parapijos pirmininkas Bronius Motiejūnas ir bažnyčios patalpų tvarkytoja Elena Šulcienė. Džiugu, kad į talką susirinko net 13 talkininkų. Buvo valomos patalpos, langai, tvarkomos spintos, vyrai apkarpė

prie bažnyčios pastato augančias per aukštas tujas, persodino dalį gyvatvorės, pašalinė sausas medelių šakeles.

Visus lydėjo puiki pavasarinė nuotaika, geras oras, draugiška atmosfera. Nuoširdžiai padirbėję, padėkoję vieni kitiems už puikiai atliktus darbus ir šiltą pabendravimą, atsisveikinome iki rytojaus pamaldų. Talkos akimirkas užfiksavome nuotraukose.

Palmyra Griciūnienė

Sueiga apie Liudviką Rėzą

Šių metų balandžio 19-tą Žurnalistų namuose Vilniuje Mažosios Lietuvos reikalų taryba ir nariai bei Lietuvos žurnalistų sąjungos nariai atskaitinės sueigos metu pristatė muzikologės Irenos Skomskienės parengtą knygėlę „Dainų ir kovų keleivis“, skirtą XIX a. Mažosios Lietuvos raštijos ir dvasinių vertybių puoselėtojiui, kunigui Liudvikui Martynui Gediminui Rėzai. Knyga sudaryta įvairiais laikotarpiais pačios I. Skomskienės ir kitų autorių parašytų straipsnių apie L. Rėzą pagrindu.

Mažojoje Lietuvos enciklopedijoje rašoma, kad Liudvikas Martynas Rėza, vėliau vietoj krikšto vardo Martynas pradėjęs pasirašinėti lietuvišku Gedimino vardu, gimė 1776 m. sausio 9 d. Karvaičiuose, Kuršių nerijoje.

Tėvas Jonas Rėza turėjo viešbutį, motina – Šarlota Kotryna Šneideraitė-Rėzienė – lietuviškos kilmės.

Devynerių metų liko našlaičių, jį augino giminaitis kunigas Ch. D. Vitikas. 1785–1791 m. mokėsi Karaliaučiaus Lyvenikės lotyniškoje mokykloje, lankė Lietuvių kalbos seminarą, kuriame paskui, būdamas dar studentas, jau dėstytojavo. 1795–1799 m. studijavo Karaliaučiaus universiteto Teologijos fakultete, klausė filosofo Imanuelio Kanto, orientalistu J. Hese paskaitų.

Baigęs universitetą, dirbo namų mokytoju, kariuomenės pamokslininku, dėstė universitete Rytų kalbas ir teologiją.

L. Rėza net 30 metų buvo Lietuvių kalbos seminaro direktoriumi Karaliaučiaus universitete, gynė lietuvių kalbos teises viešame gyvenime, rūpinosi, kad Mažosios Lietuvos mokyklose būtų dėstoma lietuvių kalba.

Daug kartų buvo Teologijos fakulteto dekanu, Karaliaučiaus universiteto vicerektoriumi (rektoriumi titulavosi pats Prūsijos karalius).

L. Rėza 1818 m. savo lėšomis išleido Kristijono Donelaičio „Metus“, 1824 m. – Ezopo ir šešių K. Donelaičio pasakėčių rinkinį „Aisopas“, rinko, kaupė lietuvių liaudies dainas ir parengė pirmąjį jų rinkinį „Dainos, oder Litauische Volkslieder“, domėjosi lietuvių – prūsų mitologija ir parašė eiliuotai originalų dviejų dalių kūrinį „Prutena“. Liuteronų Bažnyčiai jis nusipelnė parengęs

puikų Biblijos vertimą į lietuvių kalbą, pakartotinai išspausdintą net keletą kartų.

Mirė L. Rėza 1840 m. rugpjūčio 30 d. Karaliaučiuje, buvo palaidotas Knypavos kapinėse prie Brandenburgo vartų. Deja, kapinės yra sunaikintos.

I. Skomskienė savo knygoje pateikia lietuvių kompozitoriaus Vlado Jakubėno L. Rėzos „Dainos“ rinkinio melodijų pagrindu koncertiniam atlikimui su akompanimentu sukurtas keletą dainų: „Vieversėliui“ ir „Nuotakos daina“.

Mažosios Lietuvos reikalų taryba Karaliaučiaus universiteto profesoriaus, K. Donelaičio kūrybos vertėjo ir leidėjo, tautosakininko, kultūros veikėjo, kunigo Liudviko Gedimino Rėzos atminimui pagerbti siūlo kelioninį paveldo memorialą „Dainų ir karo kelią“, kuris galėtų eiti per Kuršių neriją nuo Karvaičių – L. Rėzos gimtinės – iki Karaliaučiaus, o toliau kelionė galėtų tęstis net iki Paryžiaus, kur L. Rėza buvo patekęs su Prūsų kariuomene kaip karo pamokslininkas – kapelionas.

„V.r.ž.“ inf.

MLRT pirmininkas Vytautas Šilas, Irena Skomskienė ir MLRT sekretorė Birutė Kurgonienė

Panevėžio parapijos ataskaitinė sesija

2016 m. balandžio 24 d. po sekmadieninių pamaldų vyko parapijos ataskaitinė sesija. Ją Dievo Žodžiu ir malda pradėjo parapijos administratorius kun. Raimondas Stankevičius. Parapijos seniūnų valdybos pirmininkas kuratorius Petras Romualdas Puodžiūnas pirmiausia pasiūlė išrinkti ir patvirtinti sesijos pirmininką ir sekretorių bei balsų skaičiavimo komisiją. Pirmininku pasiūlytas ir patvirtintas kunigas R. Stankevičius, sekretore – I. Skiauterytė. Į balsų skaičiavimo komisiją išrinkti: R. Damanskienė, A. Mikulėnienė ir E. Valkiūnas.

Sesijos pirmininkas perskaitė siūlomą darbotvarkę, kuri vienbalsiai buvo patvirtinta. Parapijos veiklos ataskaita, perskaityta parapijos seniūnų valdybos pirmininko kurt. P. R. Puodžiūno, buvo patvirtinta irgi vienbalsiai.

2015-tųjų metų parapijos finansinę ataskaitą perskaitė Revizijos komisijos pirmininkė Palmyra Taučikienė. Ataskaita vieningai patvirtinta. Išlaidos neviršijo pajamų.

Toliau buvo renkamas parapijos delegatas į eilinį 2016 metų Lietuvos evangelikų reformatų Sinodą, kuris vyks birželio 24-26 dienomis Biržuose. Balsų dauguma parapijos delegatė išrinkta seniūnė Irena Skiauterytė, kandidatu – seniūnas

Emilis Valkiūnas.

Diskusijoje dėl 2016 metų Kapinių švenčių organizavimo nutarta: pamaldas Ramygalos g. Kristaus Karaliaus kapinėse laikyti birželio mėn. 12 d. 11 val., Šilaičių kapinėse – liepos mėn. 24 d. 11 val. O rugpjūčio mėn., suderinus su vicesuperintendentu, Papilio parapijos administratoriumi kun. Rimu Mikalausku,

dalyvauti pamaldose prie Partizanų atminimo paminklo Papilyje bei Kubilių Kapų šventėje.

Pasibaigus sesijai, Panevėžio reformatai nuoširdžiai padėkojo kun. Stankevičiui už rūpestingą dvasinę tarnystę Panevėžio parapijoje.

Lilija Kutraitė

Kun. R. Stankevičius, delegatė seniūnė Irena Skiauterytė ir kandidatas į Sinodą Emilis Valkiūnas bei parapijos seniūnų valdybos pirmininkas, kurt. P. R. Puodžiūnas.

Ukraina paminės Reformacijos 500-tąsias metines valstybiniu mastu

Ukraina kitais metais valstybiniu mastu minės 500-ąsias Reformacijos, kurios dėka susikūrė protestantiškos Bažnyčios, metines. Tai pranešė prezidentas Petro Porošenka. Jis pavedė prezidentūros administracijos vadovo pavaduotojui Rostislavui Pavlenkai kartu su protestantų bendruomenių atstovais paruošti atitinkamo šako projekta.

Ukrainos protestantiškų bendruomenių istorija yra sena ir turtinga. Prezidentas savo kalboje sakė, kad jų veikla yra garbinga ir gerbtina bei

išreiškė viltį, kad bendrų pastangų dėka bus tinkamai pasiruošta ir paminėta ši iškili data.

„Be jokios abejonės – valstybiniu mastu bendraeuropietišrame kontekste,“ – pabrėžė prezidentas P. Porošenka susitikime su visos Ukrainos Bažnyčių tarybos ir religinių organizacijų atstovais.

2016 metų balandžio 19 d. Ukrainos Evangelikų Protestantų Bažnyčių Taryba, į kurios sudėtį įeina 10 protestantiškų organizacijų,

tarp kurių: Krikščionių evangelikų Sekmininkų, Krikščionių evangelikų Baptistų, Ukrainos liuteronų, Septintos dienos adventistų Bažnyčios, paskelbė 2017 metus Reformacijos metais ir sudarė organizacinį komitetą iškilmių paruošimui bei švietėjiškai veiklai.

Pagal http://society.lb.ua/life/2016/04/23/333692_ukraina_otmetit_gosurovne.html

Vilniaus parapijos sesija

Ganykite jums patikėtą Dievo kaimenę ne iš prievartos, bet su noru, kaip Dievui patinka, ne dėl bjauraus pelno, bet gera valia, ne kaip jums pavestųjų valdovai, bet kaip kaimenės pavyzdys. /1Pt 5,2-3/

Balandžio 10 d. vilniečiai reformatai sprendė parapijos reikalus visuotiniame susirinkime, išklaušė parapijos pirmininko pav. Danguolės Juršienės pranešimą apie 2015 metais parapijos nuveiktus darbus, susipažino su buhalterės Laimos Krikščiukienės pateikta finansine ataskaita bei Revizijos komisijos išvadomis apie buhalterinės apskaitos vedimą parapijoje, kurias perskaitė seniūnė Donata Indriūnaitė. Į 2016 m. Sinodą Biržuose buvo išrinkti delegatai: parapijos pirmininko pav. Danguolė Juršienė ir seniūnė Irena Ivaškienė, bei kandidatai, jei išrinktieji delegatai dėl kurių nors priežasčių negalėtų atstovauti parapiją: seniūnė Dalija

Gudliauskienė ir lektorius Vaidotas Ickys.

Kun. Raimondas Stankevičius pateikė informaciją apie tebevykstančius teisinius procesus, kokios galimos perspektyvos ir pasekmės, išsamiau pakalbėjo apie šiuo metu vykstančių bylų padėtį, apie bylas, kurios jau baigtos ir kt. Taip pat kunigas išreiškė savo pritarimą, kad parapijai reikalingas ūkvedys, bet per praėjusius metus nebuvo rastas tuo galintis užsiimti asmuo, kvietė parapijiečius siūlyti ir siūlytis į šias pareigas. Kun. R. Stankevičius pateikė Tarnysčių parapijoje projektą ir paragino parapijiečius užsirašyti sąrašą siūlomiems darbams atlikti

bei kvietė pamąstyti, kokių dar darbų – paslaugų reikėtų Vilniaus parapijai.

Apie Vilniaus bažnyčios šildymo įrengimo komisijos nuveiktą darbą papasakojo jos pirmininkas kurt. Nerijus Krikščikas. Yra vilties, kad kitąmet Parapijos ataskaitinio susirinkimo metu jau nešalsime. Bet tam reikėtų surinkti dar tiek pat lėšų, kiek jau yra paaukota šiais metais šildymo įrengimui.

„V.r.ž.“ inf.

Pirmininko pav. Danguolė Juršienė

Vilniaus ev. reformatų bažnyčios maketas

Adomas Simonas ir Dovydas Kristupas, Giedrius ir Rūtos Vaitiekūnų sūnūs, nuo mažens myli ir brangina SAVO bažnyčią. Jie sukūrė Vilniaus reformatų bažnyčios maketą Savivaldybės organizuotam darželyje konkursui tema „Statau Vilnių“, „statyboms“ panaudojant antrines medžiagas.

Adomas dažė stogą, Dovydas lipdė bareljefą timpane ir tapė vitražą. Maketą per Vilniaus ev. reformatų parapijos sesiją padovanojo bažnyčiai.

„V.r.ž.“ inf.

*Pažūrėk į erdvę - neišvysi galo.
Žmonės nesupranta pilno idealo.
Bet dangaus mėlynė žavi mus dažnai.
Siek gi idealo, kiek tik jo žinai!*

Julius Janonis

Biržų ev. reformatų parapijos pakraštyje, mažame Beržinių kaime lyje, menkoje, prie miško prisiglaudusioje lūšnelėje pirmą kartą išvydo šį pasaulį „Vargo poetas“ – Julius Janonis. Apie poetą Julijų Janonį – *Vaidilos Ainį* skaitančioji visuomenė žino iš jo raštų. Ir žino daugiausia jį tokį, koks jis pasireiškė savo raštuose ir koks jis buvo paskutiniaisiais jo trumpo gyvenimo metais Petrapilio universitete ir kalėjime. Daug kam yra žinomas taip vadinamas *Juliaus Janonio testamentas* ir tragiška jo mirtis 1917 metų gegužės 17 d. netoli Petrapilio. Man, kaip artimiausiam Juliaus Janonio visos šeimos ir kartu jo vaikystės dienų draugui, yra gerai pažįstamas visas Julius Janonis: kaip jis augo, brendo ir koks jis buvo subrendęs. <...>

Biržų kraštas iš seno pasižymi pažangumu. Biržų krašto dvasia yra laisvės, pažangos ir kartu tolerancijos dvasia, kurios šaknys glūdi giliai ir siekia Reformacijos laikus. Tą dvasią Julius jau gimdamas rado savo tėvų namuose. Jis rado ją artimiausioje savo gimtinės aplinkoje. Ypatinai jis kvėpavo ta dvasia persisunkusiu oru keletą metų besimokydamas Biržų miesto pradžios ir vidurinėje mokyklose. Čia jis kasdien lankė kunigaikščių Radvilų piliakalnį su didingųjų rūmų griuvėsiais ir senų topolių pavėsyje sėmėsi sau jėgų iš žilos senovės. Čia jis pasiryžo vėl atkurti senovės milžinų pasiryžimo,

Vargo poetas

120-osioms poeto Juliaus Janonio gimimo metinėms paminėti

Balandžio 4 d. sukako 120 metų, kai gimė poetas Julius Janonis. Po žūties 1917 metų gegužės 17 d. Petrapilyje, Rusijoje laimėjus darbininkų valdžiai, Janonis buvo paskelbtas proletariniu poetu, jo gyvenimas ir kūryba „dažomi tik raudona spalva“. Bet tikrovė nėra tokia. Vos dvidešimt vienerių metų jaunuolis nespėjo savęs išreikšti nei kaip revoliucionierius, nei kaip partinis darbuotojas. Jo poetiniai gabumai dar tik skleidėsi, dar tik formavosi jo charakteris, kai anuomet nepagydoma liga (džiova) pakirto jo sveikatą ir jaunuolis, nenorėdamas būti našta draugams, pasirinko mirtį. Apie Juliaus Janonio gyvenimą Biržų krašte prisiminimus paliko jo mokslo draugas kunigas Povilas Jašinskas. 1940 metais mokyklai, kurioje mokėsi poetas, buvo suteiktas Juliaus Janonio gimnazijos vardas. Ta proga reformatų dvisavaitinis laikraštis „Sėjėjas“ Nr.13(356) išspausdino kun. P. Jašinsko straipsnį „Vargo poetas“. Perspausdiname sutrumpintą.

tėvynės meilės ir pasiaukojimo žmonėms ugnį ir pasirinko sau slapyvardį „Vaidilos Ainis“. Čia, Biržuose, jis rado žmonių, kurie troško, laukė lietuvių tautos atgimimo ir dėl jo kovojo.

Julius Janonis gimė 1896 m. kovo mėn. 23 d. (senu stiliumi – „V.r.ž.“ past.) reformatų Martyno ir Marės Klybaitės – Janonių šeimoje trečiuoju kūdikiu. Jo gimtosios trobelės seniai nebėra. Didžiojo karo laiku sudegino ją vokiečių šovinių ugnis. <...> Ten dabar juodoja Beržinių kaimo ūkininkų dirvonai ir vešlūs laukai. Nebėra Lietuvoje nė vieno Juliaus šeimos nario. Seselės: vyresnioji Marytė ir jaunesnė už Julijų Emilija (Railienė g.1903, m.1998 – „V.r.ž.“ past.) išvyko Amerikon laimės ieškoti. Jos išsikvietė po karo ir senus tėvelius. <...>. Juliaus brolis Mykolas gyveno Rusijoje. Jis negrižo iš ten, tęsė mokslą ir baigė aukštąją technikos mokyklą. <...>. Iš visų vaikų abu tėvai labiau mylėjo Juliuką. Jis buvo už kitus silpnesnės sveikatos, bet iš visų jų – išmintingiausias. <...>. Neapsakomai jie laukdavo žiemos ir Kalėdų švenčių. Žinojo, kad Kalėdoms bus visi namie ir jų trobelėje sužibės „Kalėdų eglaitė“. Niekur apylinkėse eglaitės Kalėdoms

nebūdavo, tiktai pas Janonius. Tai Juliuko ir motinos nuopelnas, nes jie abu rūpinosi, kad tėvas atneštų iš miško eglaitę gražią – kilniajam Kalėdų kūdikiui pagerbti.

Juliaus motina buvo maldinga, meili, teisinga, padori ir labai išmintinga moteris, be galo jautrios sielos. Toksai buvo ir Juliukas, visai į motiną nusidavęs. Žiemos metu Juliaus motina mokydavo savo ir kaimynų vaikus, net tolimesnės apylinkės ūkininkų vaikus skaityti ir net rašyti. Pas Janonius buvo tikra, gyva „Vargo mokykla“. Sukdama ratelį ar siūdama rankine mašinėle, ar kitą kokį darbą dirbdama Janonienė vis žiūrėjo ir vaikų jai pakišamą knygą, kad paaiškintų jiems nepažįstamas raides. Rašyti vaikai turėdavo angliami arba kalkių degtų gabaliukais ant pečiadangtės lentos, jei kuris neturėjo *gripelio* ir *tablyčios*. Mokėsi vaikai skaityti iš „Kancionolo“ – ev. reformatų giesmių knygos, nes kitokių knygų (lietuviškų – „V.r.ž.“ past.) nebuvo kur gauti prieš 1905 metus.

Tenka pažymėti, kad Juliaus motina mokėjo skaityti ir kiek rašyti lietuvių, latvių ir rusų kalbomis. Jauna būdama ji tarnavo Biržų mieste „pas ponus“, dar mokėsi siuvimo, čia ji išmoko kalbų, net ir pramoko

*Balandžio 4 d. prie paminklo
J. Janoniui biržiečiai skaitė poeto eiles*

rašyti. Kas gaudavo iš kur nors laišką, bėgdavo pas Janonienę, kad perskaitytų. Norėjo laišką parašyt – darė tą patį. <...>.

Juliukui paaugus tiek, kad galėtų ganyti, vieną pavasarį, kartu su kitais vaikais, išvedė jį motina Latvijon ir persamdė kur tai už Barbalės pas ūkininką. <...>.

Baigęs ganyti iki rudens, nutarė prašyti tėvų už gautą algą pirkti knygų ir leisti mokyklon. Taip jie ir padarė. Motina nuvedė jį į Biržus, į pradžios mokyklą. Juliukas, motinos kiek pamokintas, iš karto buvo priimtas į „antramečių“ skyrių. Mokyklos vedėjas mokytojas Protas Juliuką pamylėjo dėl jo kuklumo, darbštumo ir išmintingumo. Jis ir mokiniai Juliuką vadindavo „Saliamonas II“. Ko draugai nežinodavo, Juliukas žinodavo.

Jau pradžios mokykloje Julius pasižymėjo savo poetiniais gabumais. Jis rašinėjo eilėraščius ir apsakymėlius rusų ir lietuvių kalbomis. Baigęs pradžios mokyklą, jis neturėjo lėšų mokslą tęsti. Laimei, juo susidomėjo nenuilstantis Biržų šviesuomenės darbuotojas prof. kun. P. Jakubėnas, kurio pastangomis buvo įsteigta Biržuose keturių klasių miesto mokykla. Prof. Jakubėnas dėstė be atlyginimo jo paties pastangomis įvestą toje mokykloje lietuvių kalbą ir kitus dalykus. Jis rūpinosi, kad kuo daugiau būtų mokykloje lietuvių vaikų ir kad jie mokytųsi savo tėvų kalbos. Pasirūpino jis ir Julium, kad jis galėtų tą mokyklą lankyti. Išrūpino jam iš Reformatų Sinodo pašalpa, patsai teikė jam rūbus ir batus, net knygas, kad tik Julius galėtų tęsti mokslą. Prof. Jakubėnas lietuvių kalbos pamokas tvarkė taip, kad ne vien teorija, bet ir praktiškai būtų mokomasi. Jis nepraleisdavo progos iškelti lietuvių kalbos grožį ir jį pabrėžti. Tokiu būdu jis įdiegė mokinių širdyse meilę ne vien lietuvių kalbai, bet ir lietuvių tautai, lietuvių tautos gyvenimui. Lietuvių kalbos pamokas mokiniai taip pamilo, kad jas lankė net ir nelietuvių vaikai. <...>.

Mokykloje susitvėrė slaptai lietuvių kalbos mylėtojų būrelis ir pradėjo leisti slaptą šafirografuotą laikraštėlį „Svirplys“. Julius Janonis buvo to būrelio vadu ir laikraštėlio redaktoriumi. Prof. Jakubėnas buvo redaktoriaus padėjėju. Jie abu tvarkė straipsnelius, taisė eilėraščius ir jų kalbą. Julius patsai rašė daug straipsnelių ir eilėraščių, bet dar nepažino eiliavimo taisyklių. Prof. Jakubėnas buvo jo mokytoju. Eilėraščius taisant, dažnai tekdavo pasitarti su Biržų poetu, seneliu gimnazijos mokytoju St. Dagiliu, tuo laiku gyvenusiu Biržuose. Biržų miesto mokykloje, prof. kun. P. Jakubėno globoje ir jo įtakoje pradėjo vystytis Juliaus Janonio poetiški gabumai. <...>. Baigęs Biržų miesto keturių klasių mokyklą, Julius atsisveikino su savo mylimu mokytoju prof. Jakubėnu ir įteikė jam visos klasės draugų pirktą atminčiai dovanėlę, dailininko A. Varno gražų piešinėlį „Berželis svyruonėlis“. Ta brangi dovanėlė – paveikslėlis su Juliaus Janonio parašu – ilgai puošė

prof. Jakubėno kambarį ir priminė tą brangų kilnų mokinį.

Besimokant Biržuose, vasaros atostogas Julius daugiausia praleisdavo Mielaišiuose, kur jo tėvai tuo laiku buvo išsinuomavę nedidelį ūkelį. Čia jis nuoširdžiai draugavo su šių eilučių rašytoju (Povilu Jašinsku – „V.r.ž.“ past.) ir su kitais apylinkės jaunuoliais, trokštančiais geresnės ateities ir laisvės tėvynei Lietuvai. Dažnai vasarą ištisomis savaitėmis Julius buvodavo ir Papilio reformatų klebonijoje, kur draugavo su savo mokslo draugu kun. Adolfo Neimano sūnumi Stasiuku (vėliau irgi kunigu, gen. superintendentu Stasiu Neimanu – „V.r.ž.“ past.) ir savo idėjų draugu Kaziu Binkiu. Papilio ev. reformatų parapijos namai – *Mūrelis*, kur Julius turėjo kambarėlį pastogėje, būdavo tos apylinkės moksleivių susitikimo vieta.

Baigęs Biržų miesto mokyklą, Julius, per vasarą gerai pasiruošęs, įstojo į Šiaulių berniukų gimnazijos VI klasę 1914 m. rudenį. Baigęs VI klasę 1915 m. vasarą jis gyveno Mielaišiuose pas tėvus. Kai Didysis karas prasidėjo, Šiaulių gimnazija buvo iškraustyta į Rusijos gilumą, ir Juliui neliko nieko kito, kaip vykti Rusijon, ko jis labai nenorėjo. Tuo laiku atostogavo ir gyveno vasarą pas tėvus ir Juliaus brolis Mykolas, tarnavęs tuo laiku kariuomenėje. <...>.

1915 m. rugpjūčio mėn. pradžioje Julius atsisveikino su tėvais ir gimtine, su mažu rankiniu bagažu paskutinį kartą apleido Lietuvos šalį. Rašytojui šių eilučių (kun. Povilui Jašinskui – „V.r.ž.“ past.) teko būti liudininku jo atsisveikinimo su mylimais savo šeimos nariais ir jį palydėti iki Papilio ir atsisveikinti su juo paskutinį kartą. Iš Rusijos jis nebesugrįžo. Jo kaulai yra paguldyti šiaurės Rusijoje prie Carskoje Sielo. <...>.

Baigiu šį straipsnelį paties Juliaus Janonio žodžiais:

*Nekaltinkit manęs už tai,
Kad aš visai nedaug tepadariau,
Kad pakeltos aukštyn galvos aš nelaičiau,
Kad nežengiau tolyn, lyg milžinas tvirtai...
Nekaltinkit manęs!!!*

Mūsų parapijietei prof. Valentinai Dagienei – Europos skaitmeninio pasaulio moters apdovanojimas

Balandžio 25 d. Briuselyje Vilniaus universiteto (VU) Matematikos ir informatikos instituto profesorei Valentinai Dagienei įteiktas Europos skaitmeninio pasaulio moters apdovanojimas kompiuterinio meistriškumo kategorijoje.

Balandžio 1-10 d. internete buvo kviečiama palaikyti ir balsuoti už mūsų parapijietę – Vilniaus universiteto profesorę Valentiną Dagiene, vieną iš dešimties nominančių Europos skaitmeninio pasaulio moters apdovanojimuose (kategorija „Ada Lovelace Computing Excellence Award“).

Kompiuterinio meistriškumo kategorijoje prof. V. Dagiene varžėsi su vienos didžiausių pasaulio telekomunikacijų kompanijos „Telefonica“ mokslo direktore Nuria Oliver ir tarptautinės kompanijos „Cisco Systems“ technologijų plėtros vadove Monique Morrow.

Apdovanojimas skirtas kompiuterių mokslo pradininkės Ados Lovelace 200-osioms gimimo metinėms paminėti.

Augusta Ada Lovelace Bairon (1815-1852) – poeto lordo Bairono dukra ir kompiuterių mokslo pionierė, studijavusi matematiką tais laikais, kai studijos buvo neįprastas reiškinys net kilmingoms moterims. Paskatinta Čarlzo Babidžo – aktyvaus politiko ir išradėjo, sukūrusio pirmąją pasaulyje skaičiavimo mašiną, ji su susidomėjimu sekė mechaninės diferencinės skirtumų skaičiavimo mašinos kūrimo eigą, pateikė jam daugybę naujų idėjų, tapo pirmąja programuotoja. Jos garbei viena iš programavimo kalbų pavadinta ADA.

Europos skaitmeninio pasaulio moters apdovanojimus organizuoja Europos komisija kartu su Europos moterų ir technologijų centru. Jais siekiama įvertinti reikšmingą moterų indėlį į kompiuteriją ir skaitmeninio pasaulio plėtrą, pabrėžti novatoriškų įgūdžių plėtojimą nuo pat mažens,

paskatinti kūrybiškumą aukštosiose technologijose ir jaunajai kartai parodyti sektinus pavyzdžius, kurie įkvėptų karjerą rinktis IT srityje.

Prof. V. Dagiene prieš dešimtmetį sukūrė populiarių mokinių pamėgtą informatikos mokymosi modelį „Bebras“, kuris tapo tarptautiniu konkursu. Dabar šis mokymo modelis rengiamas 50-yje šalių, o bendras jo dalyvių skaičius siekia net 1,5 mln. Europos asociacija „Informatics Europe“ Lietuvoje gimusį konkursą „Bebras“ pernai paskelbė geriausia 2015 metų ugdymo veikla ir apdovanojo autorę.

V. Dagiene – buvusi informatikos olimpiados komiteto pirmininkė, taip pat yra daugelio lietuviškų informatikos terminų autorė: „vaizduoklio“, „darbalaukio“, „žiniatinklio“ ir kitų. Yra paskelbusi per 200 mokslinių darbų, dalyvavo per 30 projektų. Ji yra įsteigusi mokslinius tarptautinius žurnalus „Informatics in Education“ ir „Olympiads in Informatics“.

„V.r.ž“ inf. parengta pagal
informaciją spaudoje

Vokietijos Lipės Bažnyčios vadovo vizitas Lietuvoje

Balandžio 24-27 dienomis Lietuvoje su darbinio vizitu viešėjo Lipės Bažnyčios delegacija, vadovaujama šios Bažnyčios gen. superintendente kun. Dietmaro Arendso. Su juo į Lietuvą atvyko šios Bažnyčios užsienio ryšių koordinatore kun. Kornelija Schauf ir ryšių su Lietuva komiteto pirmininkas kun. Frank Eriksmeier.

Kun. Kornelija Schauf, gen. superint. kun. Dietmar Arends, kun. Frank Eriksmeier

Svečiai susitiko su Lietuvos evangelikų reformatų Konsistorijos nariais, dvasininkais ir Sinodo kuratoriais, apsilankė ir susitiko su Vilniaus, Panevėžio, Biržų evangelikų reformatų parapijų vadovybėmis, aplankė Nemunėlio Radviliškio, Papilio, Salamiesčio evangelikų reformatų bažnyčias. Kartu su Lietuvos evangelikų reformatų bažnytine vadovybe lankėsi Krikščioniškame vaikų darželyje, Vilniaus krikščionių gimnazijoje, domėjosi Evangelinio Biblijos Instituto veikla, vėliau susitiko su Bažnyčios *Tikėjimo žodis* dvasininkais. Biržų rajone apsilankė evangelikų reformatų įsteigtuose ir per 10 metų veikiančiuose vaikų globos namuose Medeikiuose. Sugrįžę į Vilnių susitiko su Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčios vyskupu Mindaugu Sabučiu ir kitais liuteronų kunigais.

Svečiai iš Vokietijos su Lietuvos ev. reformatų gen. superintendentu kun. Tomu Šernu ir Konsistorijos nariais aptarė tolimesnio bendradarbiavimo perspektyvas, sutarė atnaujinti bendradarbiavimo susitarimą abiejų Bažnyčių lygiu. Svečiai pažymėjo, kad daugybė šių dienų iššūkių yra panašūs – bendra Europai prasta demografinė situacija kaimo vietovėse, gyventojų mažėjimas ir kt. Taip pat pastebėjo, kad sąlygos, kuriose

gyvuoja evangelikų reformatų Bažnyčios Vokietijoje ir Lietuvoje yra labai skirtingos. Vokietijoje evangelikų Bažnyčia yra stipriau remiama ir bendradarbiauja su valstybe, nei jų bendratikiai Lietuvoje. Tačiau artimiausi ir aktualiausi iššūkiai panašūs tiek Lietuvoje, tiek Vokietijoje – Bažnyčios narių skaičius mažėja, visuomenė vis labiau pasaulėja.

Buvo pasikeista informacija apie planus pasitinkant jubiliejinius 500-sius Reformacijos metus Vokietijoje ir Lietuvoje. Vokietijos atstovai dar kartą pakvietė aplankyti gegužės mėnesio pabaigoje Vokietijoje prasidėsiančią evangelikų Bažnyčių šventę – Kirchentagą. Bažnyčių atstovai sutarė, jog bus paruošti bendradarbiavimo susitarimo atnaujinimo dokumentai, juos ratifikavus abiejų Bažnyčių Sinoduose, 2017 m. numatomas iškilmingas Sutarties patvirtinimas ir 25 metų bendradarbiavimo paminėjimas.

Priminsime, kad beveik prieš 25 metus buvo pasirašyta Lipės Bažnyčios bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos evangelikų liuteronų ir evangelikų reformatų Bažnyčiomis. 1992 m. šią sutartį Lietuvos evangelikų reformatų vardu pasirašė Algimantas Kvedaravičius, diak. Julius Norvila ir Erna Frankaitė-Zubriakova.

MANIESIEMS...

*Kai Liūdesiui vartus atvėrus
Neskubsiu užsivert langų.
Kai tolių šauksmas priartėjęs
Pavirs Upe sapnų, minčių.
Tuomet tenai aš panardinsiu
Berbio Ilgesio rankas.
Vardų žiedais Ją padabinsiu
Išpindama minčių kasas,
Kurias lyg gluosnius glostys vėjai
Iš Praeities ir Dabarties,
Pažers žvaigždžių Kasiopėjos
Ir tiltą Upėje nuties.
Jos sietuvoj nuplausiu dulkes
Nuo Užmaršties liūdnu akių.
Bebrisdama nekart suklypsiu
Brastoj ant Skausmo akmenų.
Pasemsiu saują lakaus Laiko
Iš smėlio laikrodžio dugne.
Žvilgsniu prišauksiu Mūsų laivą,
Kuris atplauks. Kitam krante
Žioruos aguonos, linų akys
Švytės žydra trapia spalva.
Keliausiu... Radus ir praradus.
Bet ne viena, kartu, sava...*

Genutė Mikalajūnienė
2016 m. kovo 11 d.

DANUTEI, jos Draugams

*Balandžio lietūs – laukiami ir gaivūs –
Kaip mielos akys lango kvadrate...
Kasdien dėlioju:
Tas – gerai, tas – klaidos,
Galbūt šiandien dar būtume drauge...
Kas beištars tą žodį subrandintą
Beribėj Meilėj kiekvienam, Visiems?
Kas bežiėbs klaidžiam Kely žibintą.
Priglaus, atleis beprotiškai kaltiems?...
„Kodėl taip lyja?!”
Tą Kąstyčio dainą –
Kaip daugelį kitų – taip noris išraudot...
Tas Ilgesys... užaina – neišaina.
Jam nėr ribų. Ir Jo neatiduot...*

Genutė Mikalajūnienė
2016 m. balandžio 13 d.

Patriarcho Baltramiejaus enciklika: ortodoksija yra sinodiškumo Bažnyčia

Kovo 20 d., sekmadienį, Ortodoksų bažnyčiose buvo perskaityta Konstantinopolio ekumeninio patriarcho Baltramiejaus enciklika apie ortodoksų Bažnyčios suvažiavimą, kuris įvyks Kretoje, birželio 18-27 dienomis.

Šventasis ir Didysis Sinodas bus pradėtas panortodoksiška Dieviškąją Liturgija Sekminių sekmadienį Šv. Minos bažnyčioje Kretos sostinėje Heraklione. Suvažiavimo darbai bus tęsiami Kolimbario ortodoksų akademijoje, Chanijos mieste.

Patriarchas Baltramiejus laiške priminė, jog Ortodoksų Bažnyčiai jos vyskupų sinodas yra pamatinės vertės įvykis: be sinodinio sprendimo neįmanoma skirti tikrojo tikėjimo (ortodoksijos) nuo erezijos. Todėl

ortodoksija yra sinodiškumo Bažnyčia. Ši bažnytinė principą ortodoksų Bažnyčia visuomet laikė svarbiu ir ištikimai vykdė vietiniame kontekste, bet dėl istorinių aplinkybių daugiau nei tūkstantmetį nebuvo galima kviesiti visuotinio – visų 15 Autokefalinų Ortodoksų Bažnyčių vadovų ir juos lydinčių vyskupų susitikimo – Panortodoksinio sinodo. Tai būtų aštuntasis Ortodoksų Bažnyčios visuotinis susirinkimas. Paskutinis Visuotinis susirinkimas buvo 787 metais.

Pagrindinis ir svarbiausias suvažiavimo tikslas – paliudyti, kad ortodoksų Bažnyčia yra viena, šventa, visuotinė ir apaštališkoji Bažnyčia, vieninga taip pat Slėpiniuose, Eucharistijoje, tikėjime ir sinodiškume. Suvažiavimas pagrindinį dėmesį skirs ortodoksų Bažnyčios struktūrinėms ir išorinio gyvenimo problemoms, kurias reikia nedelsiant paderinti. Patriarchas Baltramiejus enciklike paryškino Ortodoksijos santykių su likusių pasauliu ir Bažnyčios misiją dabartiniais laikais temas.

Pasaulis labai nori išgirsti ortodoksų Bažnyčios balsą opiausiai žmonijos klausimais. Tačiau reikia, jog ji pirma suderintų vidinius klausimus, kad galėtų vykdyti savo pareigą kreiptis į pasaulį. Konstantinopolio ekumeninis patriarchas neatmetė, kad po istorinio suvažiavimo Kretoje ateityje bus šaukiami kiti panortodoksiški suvažiavimai.

Info iš: http://lt.radiovaticana.va/news/2016/03/21/patriarcho_baltramiejus_enciklika_ortodoksija_yra_sinodi%C5%A1kumo_ba%C5%BEny%C4%8Dia/1216470

Pasaulinė Bažnyčių Taryba (WCC) sveikina naujai išrinktus Norvegijos Bažnyčios vadovus ▶

Kristin Gunleiksrud Raaum, Sara Eira ir kun. Kristine Sandmæl buvo išrinktos Norvegijos Bažnyčios atitinkamai Nacionalinės Tarybos moderatore, Samiu Bažnyčios Tarybos moderatore ir Norvegijos Bažnyčios Tarybos ekumeniniams ir tarptautiniams santykiams moderatore.

Pasaulinės Bažnyčių Tarybos (PBT – World Council of Churches, WCC) generalinis sekretorius kun. dr. Olav Fykse Tveit naujai išrinktomis vadovėms pasiuntė sveikinius. Jis rašė: „*Jūsų išrinkimas įvyko kritiniu momentu, kai pati Norvegijos Bažnyčia, o ne valstybė tampa pilnai atsakinga už savo sprendimus, prioritetus ir strategijas*“.

2012 metais pagal Norvegijos parlamento (Stortingo) aprobuotą konstitucinį pakeitimą Norvegijos Bažnyčia atskirta nuo valstybės, tokiu būdu buvo panaikinta 198 metus trukusi Bažnyčios priklausomybė nuo valstybės.

Dr. O. F. Tveit pastebi, kad Europos Bažnyčios patiria daug įvairių iššūkių ir pokyčių. „*Šiandien laikas suprasti savo pašaukimą bei pašventimą Viešpaties misijai naujuose vaidmenyse. Laikas paieškoti Dievo teikiamų patarimų bei gyvybingumo ir stiprybės vykdant tiek savo asmeninius planus, tiek išipareigojimus visai bendrijai Norvegijos Bažnyčioje bei tarp bažnyčių*“.

PBT Centrinio komiteto posėdis, kurį organizuos Norvegijos Bažnyčia, įvyks birželyje Trondheime.

**Iš anglų kalbos išvertė
dr. P. Jašinskas
2016 m. balandžio 12 d.
<http://www.oikoumene.org/en/press-centre/news/wcc-general-secretary-congratulates-newly-elected-church-of-norway-leaders>**

*Nuotraukoje iš kairės:
vyskupė Helga Haugland
Byfuglien, kun. Kristine Sandmæl,
Sara Eira, Kristin Gunleiksrud
Raaum.*

Algimantas Baublys

1933-05-07 – 2016-03-23

Didžiosios savaitės viduryje, Didįjį Trečiadienį, mirė Biržų garbės pilietis, buvęs Biržų krašto muziejaus „Sėla“ direktorius, pedagogas, aktyvus visuomenininkas, Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio Biržuose vienas iš iniciatorių – Algimantas Baublys.

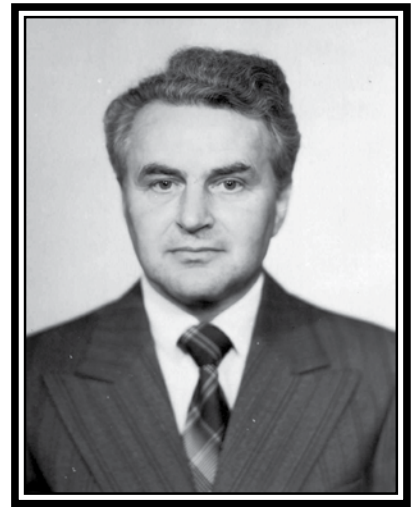
Gimė ir užaugo Dzūkijoje, Varėnos raj., Salovartės kaime, 1956 m. Vilniaus universitete įgijo geografo specialybę. Atvyko mokytojauti į Biržus ir jau po vienerių metų, 1957-ais, buvo paskirtas J. Janonio vidurinės internatinės mokyklos direktoriumi.

Nuo 1964 iki 1969 metų vadovavo Biržų vakarinei mokyklai, o nuo 1969 iki 1980 metų dirbo geografijos mokytoju Biržų 2-ojoje vidurinėje mokykloje (dabar „Aušros“).

Algimantas Baublys pasižymėjo erudicija, inteligencija, taip pat ir reiklumu. Gražiausi ir brandžiausi A. Baublio metai praleisti dirbantis Biržų karšto „Sėlos“ muziejuje: dirbo mokslinį darbą, rūpinosi Biržų pilies rūmų atstatymu ir jų pritaikymu muziejui, formavo jo veiklos kryptis, sutelkė kūrybingą ir kompetentingą muziejinių komandą.

Apie savo tyrinėjamą sritį daug rašė respublikinėje kultūros spaudoje, mokslo populiarinimo straipsnius rajono laikraščiuose, išvertė iš lenkų kalbos ir parengė spaudai pirmąją monografiją apie Biržų krašto istoriją – Eustachijaus Tiškevičiaus knygą „Biržai, žvilgsnis į miesto, pilies ir majorato praeitį“.

Paskutinis darbas, nedavęs ramybės iki mirties, buvo Sėlos ir Žiemgalos ribų nustatymas, polemika

ka šiuo klausimu su kitais istorikais. A. Baublys buvo ir vienas iš Biržų regioninio parko įsteigimo iniciatorių. Atkūrus Lietuvoje nepriklausomybę kartu su kitais pažangiais biržiečiais įkūrė Lietuvos Reformacijos ir kultūros istorijos draugijos Biržų skyrių.

A. Baublys su žmona Vita užaugino sūnų Arūną – Klaipėdos Universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Teologijos katedros vedėją, Vokietijos Federacinės Respublikos garbės konsulą Lietuvoje, džiaugėsi vaikais Andre ir Arnu, sulaukė ir provaikailio Kristijono.

Amžinam poilsiui atgulė Biržų senosiose reformatų kapinėse prie ežero, palydėtas gausaus būrio draugų, giminių, bendradarbių, reformatų kunigo skaitytu Dievo Žodžiu, malda ir giesme.

„V.r.ž.“ inf.

***Į Biržus vieškeliai išnykt negali.
Negali virst siauru svajonių takeliu,
Nes Radvilų dvasia čia sklendo visagalė,
Ji kviečia, vėl pakilus, eit nauju keliu.***

I N F O R M A C I J A

Kovo 16 d. posėdžiavusi Lietuvos Respublikos Seimo Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisija vienbalsiai pritarė dar pernai rudenį Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos pateiktam kreipimuisi „Dėl Reformacijos metų paskelbimo“. Komisijos pirmininkė konservatorė Irena Degutienė. Prasidedant Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. pavasario sesijai, valdančiųjų socialdemokratų partijos frakcijos seniūnė Irena Šiaulienė užregistravo nutarimo projektą, siūlantį 2017-uosius metus Lietuvoje paskelbti Reformacijos metais.

Klausimas numatytas ir Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto kovo mėnesio darbo plane. Taip pat Vyriausybei siūloma sudaryti Reformacijos metų komisiją, kuri iki 2016 m. gruodžio 1 d. parengtų Reformacijos metų programą bei 2017 metų valstybės biudžete būtų numatytos lėšų šiai programai įgyvendinti.

Balandžio mėn. pasaulį išvydo Lietuvos edukologijos universiteto Istorijos fakulteto mokslo ir plėtros prodekanas doc. dr. Deimantas Karvelis monografija *Iš Radvilų giminės istorijos: Biržų kunigaikštystė ir jos visuomenė 1547–1655 m.*

Dr. Deimantas Karvelis

Balandžio 10 d. vilniečiai reformatai sprendė parapijos reikalus visuotiniame susirinkime, išklaušė parapijos pirmininko pav. Danguolės Juršienės pranešimą apie per metus nuveiktus darbus, susipažino su buhalterės Laimos Kriškienės pateikta Finansine ataskaita už

2015 metus bei Revizijos komisijos išvadomis apie buhalterinės apskaitos vedimą parapijoje, kurias perskaitė seniūnė Donata Indriūnaitė. Buvo išrinkti delegatai į 2016 m. Sinodą Biržuose: parapijos pirmininko pav. Danguolė Juršienė ir seniūnė Irena Ivaškienė, kandidatai, pavaduosiantys, jei išrinktieji delegatai dėl kurių nors priežasčių negalėtų atstovauti parapijai: seniūnė Dalija Gudliauskienė ir lektorius Vaidotas Ickys.

Balandžio 20 d. Lietuvių literatūros ir tautosakos institute (LLTI) vyko Konferencija, skirta paminėti Mažosios Lietuvos kunigo, filologo, istoriko, giesmynų kūrėjo Gotfrydo Ostermejerio 300-sias gimimo metines. Ją atidarė Lietuvos ev. liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis, LLTI direktorius dr. Mindaugas Kvietkauskas ir Lietuvių

rydas Ostermejeris ir lietuvių kalbos teisių gynėjas jo sūnus Zygfrydas Ostermejeris, mgr. Darius Barysa *Ar galėtume Gotfrydą Ostermejerį vadinti istorijos diletantu*, prof. dr. Grasilda Blažienė (LKI) *Povilas Ruigys ir Gotfrydas Ostermejeris*, Vilija Gerulaitienė (Lietuvos istorijos institutas) *Gotfrydas Ostermejeris kaip himnologas* ir kt.

Balandžio 23 d. Vilniaus Mokytojų namų svetainėje įvyko Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos IX suvažiavimas. Ataskaitą apie Draugijos nuveiktus darbus per praėjusius trejus metus pateikė pirmininkas Donatas Balčiauskas, Revizijos komisijos Aktą perskaitė Danguolė Juršienė. Kitai trejų metų kadencijai išrinkta naujos sudėties Draugijos valdyba, pirmininku perrinktas Donatas Balčiauskas, pavaduotojais – Vytautas Gocentas

Konferenciją atidarė Lietuvos ev. liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis

kalbos instituto direktorė prof. dr. Jolanta Zabarskaitė. Pranešimus skaitė: habil. dr. kun. Darius Petkūnas (Klaipėdos universitetas) „*Ostermejerio*“ 1775 m. agenda – paskutinė unikali lietuviška Prūsijos kunigaikštystės liuteroniška agenda, dr. Liucija Citavičiūtė (LLTI) *Gotf-*

ir prof. habil. dr. Rimas Žaromskis.

Po šventinių kalbų, diskusijų, puikaus koncerto dalyviai tradiciškai apsilankė Reformatų skverelyje. Yra vilties, kad jį sutvarkius, bus rasta vietos ir paminklui, pažyminčiam Reformacijos nuopelnus Lietuvos kultūrai ir istorijai. ▶

► **Balandžio 24 -28 d.** Lietuvoje lankėsi Vokietijos Lipės krašto Pietų distrikto Bažnyčios atstovai: delegacijos vadovas gen. superintendentas kun. Dietmar Arends, užsienio ryšių koordinatorė kun. Kornelia Schauf ir ryšių su Lietuva koordinatorius, gerai kalbantis lietuviškai kun. Frank Erichsmeier. Svečiai susitiko su vilniečiais, dalyvavo sekmadienį vakarinėse pamaldose, apsilankė Krikščioniškame vaikų darželyje bei Evangeliniame Biblijos institute, po to išvyko į Panevėžį ir Biržus. Juos gražiai priėmė panevėžiečiai, gausiomis vaišėmis biržiečiai. Svečių taip pat sulaukė Nem. Radviliškio, Papilio reformatai bei Medeikių vaikų globos namų „Vaiko užuovėja“ gyventojai ir darbuotojai. Bažnyčių atstovai sutarė, jog bus paruošti bendradarbiavimo susitarimo atnaujinimo dokumentai, juos ratifikavus abiejų Bažnyčių Sinoduose, 2017 m. numatomas iškilmingas Sutarties patvirtinimas ir 25 metų bendradarbiavimo paminėjimas.

**VILNIAUS BAŽNYČIOS
ŠILDYMO ĮRENGIMUI
KOVO-BALANDŽIO MĖN.
PAAUKOJO:**

50 €

Ingrida Baužienė
Jurga Gluskinienė
Rita Kiselienė
Tomas Šernas
Olga Viederienė

30 €

Irena Mekaitė-Tokareva
Otilija Vaitkevičienė

**Sąskaita
Vilniaus
parapijos
reikmei**

AB banke „Swedbank“
Lietuvos evangelikų reformatų
bažnyčios – UL – Sinodas,
įm.k.192100594

**sąskaita Swedbanke
LT137300010103644807
SWIFT/BIC kodas**

DĖKOJAME AUKOJUSIEMS

Parapijos buhalterė Laima Krikščiukienė

Reformacijos istorijos ir kultūros draugijos IX suvažiavimo dalyviai

Sveikiname

„Vilniaus reformatų žinių” bendradarbė,
parapijos tarybos narė, seniūnė,
Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų
kompetencijų centro direktoriaus pavaduotoją
RAIMONDĄ NATKĄ,
balandžio 12 d. atšventusią
50 metų Jubiliejų!

„Vr.ž.“ leidėjai

Sveikiname

parapijietę **BIRUTĘ JAKUBĖNAITĘ,**
balandžio 2 d. atšventusią 75 metų Jubiliejų;

parapijietę **Ireną Avižonienę,**
balandžio 29 d. atšventusią 90 metų Jubiliejų.

Linkime Jubiliatams sveikatos,
Dievo malonės ir Jo globos!

Vilniaus ev. reformatų parapijos
seniūnų taryba

Leidinio spaudos rėmėjas

Birbinių g. 4a, LT-02121, Vilnius
tel.: +370 5 2627585
mob.tel.: +370 655 24403
Linksmoji g.5, LT-02041, Vilnius
tel.: +370 5 2639004
mob.tel.: +370 652 11944
www.klion.lt

Laida EVANGELIKAMS
„KELIAS“

Per „LRT Kultūra“ –
kas antrą šeštadienį 10.15 val.

kartojama per tą patį kanalą
kitą šeštadienį 10.15 val.

Laidos redaktorė ir režisierė
Irena Morkevičienė,
iremor@lrt.lt
tel. 861410765

Laiškus redakcijai galite rašyti:

Pylimo 20-13, Vilnius,
Vilniaus ev. reformatų parapijos raštinė,
el.paštas: dalija@mail.lt

Parengė Dalija Gudliauskienė,
tel. 8 685 74 951

Redagavo, spausdino

Olga Viederienė,
Genovaitė Mikalajūnienė,
Rasa Žilytė-Šernienė,
Damian Finer

Leidėjas:

Vilniaus ev. reformatų parapija
Tiražas 100 egz.

Leidėjai straipsnius tašo ir trumpina
savo nuožiūra

Laikraštis platinamas už auką.
Leidžiamas tik iš surinktų aukų.